

**Предмет: Грађанско васпитање**

**Разред:6**

**Циљ предмета у датом разреду: Општи циљ је оспособљавање ученика за активно учешће у животу заједнице, проширивање знања о демократским принципима и вредностима.**

**Потребан прибор и опрема за ученике: Папир, оловка, маказе, папир у боји, лењири, маркери, фломастери, бојице**

**Препоручена литература за ученике који желе више да знају: Приручник за грађанско васпитање 6**

<b>ОБЛАСТ / ТЕМА</b>	<b>ИСХОДИ</b>	<b>САДРЖАЈИ</b>	<b>НАЧИН И ПОСТУПАК ОСТВАРИВАЊА ПРОГРАМА</b>	<b>НАЧИН ПРОВЕРЕ ОСТВАРЕНОСТИ СТАНДАРДА И ИСХОДА</b>
----------------------	---------------	-----------------	--	--

<p><b>1. УПОЗНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОГРАМА (6)</b></p>	<p>- подстиче и развија способности за активно учешће у животу локалне заједнице; - разуме функционисање нивоа и органа власти; - разуме мера власти; - упознат је са правима и одговорностима грађана на нивоу заједнице; - зна значај комуникацијских вештина неопходних за сарадничко понашање, аргументовање ставова и изражавање мишљења; - обучен за тимски начин рада; - развијана способности критичког расуђивања и одговорног одлучивања и делања</p>	<p>– Увод у програм: представљање циљева, задатка и садржаја програма и упознавање ученика са начином рада. – Упознавање са најзначајнијим појмовима из програма. – Мере и решења: проучавање уводног текста, размена мишљења, уочавање проблема у заједници, предлози могућих решења одређених проблема. – Правила и захтеви тимског рада: упознавање ученика са карактеристикама и правилима тимског рада. – Упознавање са корацима кроз које се реализује програм. – Студија одељења: упознавање ученика са изградом разредне студије, начином прикупљања материјала и прилога за презентацију и документацију за четири дела студије.</p>	<p><b>Методe:</b> Дијалoшка, монолошка, метода графичких радова, дискусија, дебата, метода рада на тексту, метода писаних радова, илустративна, демонстративна, метода практичних радова, истраживачка метода <b>Облици рада:</b> групни рад, индивидуални рад, рад у паровима, фронтални <b>Наставна средства:</b> разне врсте текстова, табела, илустрација, графикона, садржај повеља, закона и правилника <b>Наставна помагала:</b> књиге, приручници, табле, креде, пројектор</p>	<p>- разговор - писање есеја - прављење пп презентације - активно учествовање на настави - додатно усмено испитивање - посматрање односа према раду - израда панoa - истраживачки рад - Квиз знања</p>
---	---	---	--	--

<p><b>2. ПРВИ КОРАК - УОЧАВАЊЕ ПРОБЛЕМА У ЗАЈЕДНИЦИ</b></p>		<p>– Уочавање проблема у друштвеној заједници: ученици кроз дискусију идентификују честе проблеме заједнице и у групама попуњавају "Упитник за уочавање и анализу проблема".</p> <p>– Подела ученика у групе за прикупљање података о појединим проблемима и упућивање у начин коришћења "Упитника за прикупљање података".</p> <p>– Прикупљање података: - разговор са родитељима, наставницима и другим члановима заједнице, коришћење штампаних извора и информација из медија.</p> <p>– Извештавање и дискусија о прикупљеним подацима сваке групе.</p>		
<p><b>3. ДРУГИ КОРАК - ИЗБОР ПРОБЛЕМА (1)</b></p>		<p>– Процењивање прикупљених података, дискусија о проблемима и избор заједничког проблема.</p>		

<p><b>4. ТРЕЋИ КОРАК - САКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗАБРАНОМ ПРОБЛЕМУ (8)</b></p>		<p>- Идентификовање извора информација: упознавање са изворима података.</p> <p>- Упознавање са техникама и поступцима прикупљања информација: разматрање са ученицима "Упутстава за добијање и документовање података", садржаја упитника и других поступака прикупљања података на терену (посете библиотекама, телефонирање, заказивање састанака, писање захтева...).</p> <p>-Подела на истраживачке тимове и припрема потребних материјала: припрема ученика за претходну најаву посете особама у организацијама и институцијама којима ће поставити питања из "документационих упитника".</p> <p>- Сакупљање података о изабраном проблему (може и као домаћи задатак): посете ученика различитим организацијама и институцијама и организовање гостовања особа из организација или институција које се баве решавањем изабраног проблема.</p>		
--	--	--	--	--

<p><b>5. ЧЕТВРТИ КОРАК</b> <b>- ИЗРАДА СТУДИЈЕ</b> <b>(12)</b></p>		<ul style="list-style-type: none"><li>- Подела ученика на четири студијске групе: упознавање са деловима студије и задацима студијских група на основу "Упутстава за студијске групе".</li><li>- Разврставање и класификовање сакупљених материјала према захтевима делова студије.</li><li>- Критеријуми за израду студије: упознавање ученика са мерилима за израду и процену студије.</li><li>- Израда студије: ученици раде на два дела студије - показни део (пано) и документациони део. Припрема за јавну презентацију: ученици се упознају са циљевима јавног представљања и припремају презентацију у складу са упутством (симулација презентације).</li></ul>		
--	--	---	--	--

<b>6. ПЕТИ КОРАК - ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА СТУДИЈЕ (1)</b>		Јавно представљање разредне студије: ученици пред жиријем и публиком представљају своје делове разредне студије и одговарају на питања.		
<b>7. ШЕСТИ КОРАК - ОСВРТ НА НАУЧЕНО (4)</b>		- Разговор о томе шта су ученици и како научили: ученици самостално процењују искуства и вештине које су стекли током програма.  - Израда кратког писаног осврта на научено као део документације: ученици бележе утиске о личном и заједничком раду и напредовању.		

### **Начини организације наставе и учења (непосредан рад, рад на даљину, ваншколски рад)**

Образовно-баспитни рад ће се организовати непосредно, у просторијама школе (учионица, библиотека, кабинети, школска сала). Ученицима ће бити омогућена организација наставе на даљину уколико за то буде потребе. Повремено се може користити синхрона настава у виду онлајн консултација, састанака путем апликација за комуницирање преко интернета ( Meet, Classroom, Viber). Могуће су посете институцијама у оквиру остваривања пројеката.

## Корелација

Тема	Наставни садржаји у оквиру теме	Хоризонтална корелација (међупредметна/унутарпредметна)	Вертикална корелација (међупредметна/унутарпредметна)
------	---------------------------------	---	---



<p>1. УПОЗНАВАЊЕ ОСНОВНИХ ЕЛЕМЕНАТА ПРОГРАМА (6)</p>	<p>– Увод у програм: представљање циљева, задатка и садржаја програма и упознавање ученика са начином рада. – Упознавање са најзначајнијим појмовима из програма. – Мере и решења: проучавање уводног текста, размена мишљења, уочавање проблема у заједници, предлози могућих решења одређених проблема. – Правила и захтеви тимског рада: упознавање ученика са карактеристикама и правилима тимског рада. – Упознавање са корацима кроз које се реализује програм. – Студија одељења: упознавање ученика са израдом разредне студије, начином прикупљања материјала и прилога за презентацију и документацију за четири дела студије.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. српски језик</li> <li>2. математика</li> <li>3. биологија</li> <li>4. хемија</li> <li>5. географија</li> <li>6. информатика</li> <li>7. верска настава</li> </ol>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. дечја права</li> <li>2. деца у савременом свету</li> <li>3. медији у савременом друштву</li> <li>4. ученички парламент</li> <li>5. држава, власт, демократија</li> <li>6. активизам и партиципација</li> </ol>
--	--	---	--

<p>2. ПРВИ КОРАК - УОЧАВАЊЕ ПРОБЛЕМА У ЗАЈЕДНИЦИ</p>	<p>– Уочавање проблема у друштвеној заједници: ученици кроз дискусију идентификују честе проблеме заједнице и у групама попуњавају "Упитник за уочавање и анализу проблема".</p> <p>– Подела ученика у групе за прикупљање података о појединим проблемима и упућивање у начин коришћења "Упитника за прикупљање података".</p> <p>– Прикупљање података: - разговор са родитељима, наставницима и другим члановима заједнице, коришћење штампаних извора и информација из медија.</p> <p>– Извештавање и дискусија о прикупљеним подацима сваке групе.</p>		
<p>3. ДРУГИ КОРАК - ИЗБОР ПРОБЛЕМА (1)</p>	<p>– Процењивање прикупљених података, дискусија о проблемима и избор заједничког проблема.</p>		

<p>4. ТРЕЋИ КОРАК - САКУПЉАЊЕ ПОДАТАКА О ИЗАБРАНОМ ПРОБЛЕМУ (8)</p>	<p>- Идентификовање извора информација: упознавање са изворима података.</p> <p>- Упознавање са техникама и поступцима прикупљања информација: разматрање са ученицима "Упутстава за добијање и документовање података", садржаја упитника и других поступака прикупљања података на терену (посете библиотекама, телефонирање, заказивање састанака, писање захтева...).</p> <p>-Подела на истраживачке тимове и припрема потребних материјала: припрема ученика за претходну најаву посете особама у организацијама и институцијама којима ће поставити питања из "документационих упитника".</p> <p>- Сакупљање података о изабраном проблему (може и као домаћи задатак): посете ученика различитим организацијама и институцијама и организовање гостовања особа из организација или институција које се баве решавањем изабраног проблема</p>		
---	---	--	--

<p>5. ЧЕТВРТИ КОРАК - ИЗРАДА СТУДИЈЕ (12)</p>	<p>- Подела ученика на четири студијске групе: упознавање са деловима студије и задацима студијских група на основу "Упутстава за студијске групе".</p> <p>- Разврставање и класификовање сакупљених материјала према захтевима делова студије.</p> <p>- Критеријуми за израду студије: упознавање ученика са мерилима за израду и процену студије.</p> <p>- Израда студије: ученици раде на два дела студије - показни део (пано) и документациони део. Припрема за јавну презентацију: ученици се упознају са циљевима јавног представљања и припремају презентацију у складу са упутством (симулација презентације).</p>		
---	---	--	--

<p>6. ПЕТИ КОРАК - ЈАВНА ПРЕЗЕНТАЦИЈА СТУДИЈЕ (1)</p>	<p>Јавно представљање разредне студије: ученици пред жиријем и публиком представљају своје делове разредне студије и одговарају на питања.</p>		
<p>7. ШЕСТИ КОРАК - ОСВРТ НА НАУЧЕНО (4)</p>	<p>- Разговор о томе шта су ученици и како научили: ученици самостално процењују искуства и вештине које су стекли током програма.</p> <p>- Израда кратког писаног осврта на научено као део документације: ученици бележе утиске о личном и заједничком раду и напредовању.</p>		

**Неки од препоручених начина прилагођавања програма образовања ученицима којима је потребна додатна образовна подршка:**

- просторно, садржајно и методичко прилагођавање наставног програма (нпр. размештај седења, избор градива за учење и вежбање, прилагођавање задатака, начина и врста оцењивања, начина израде домаћих задатака у складу са планом индивидуализације или ИОП-ом...)
- што већа индивидуализација наставе, а посебно са ученицима којима је потребна додатна образовна подршка и надареним ученицима
- коришћење вршњачке подршке и помоћи у савладавању програмских садржаја;
- сарадња са члановима Већа и стручним сарадницима у школи (размена искустава и материјала за рад)...

**Начин провере остварености прописаних образовних стандарда/ циљева учења наставног предмета (критеријуми формативног и сумативног оцењивања):**

ШЕСТИ РАЗРЕД	
Истиче се	У потпуности и врло активно учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања,учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Уочава проблеме у заједниции самостално сакупља податке о изабраном проблему. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идетификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања,износи свој став, заснован на аргументима.Учествује у доношењу правила групе и поштује их.Проналази,критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради самостално, без помоћи наставника и уз висок степен активности и ангажовања.
Добар	У великој мери учествује у избору теме,узрока и инструмената истраживања,учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идетификује пропусте и грешке.У дискусији показује вештину активног слушања, износи свој став, заснован на аргументима.Учествује у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради уз минималну помоћ наставника у виду кратких потпитања и корекција и уз висок степен самосталности и ангажовања.
Задовољава	У довољној мери учествује у избору теме, узрока и инструмената истраживања, учествује у спровођењу истраживања, прикупљању и обради података. Презентује истраживање и добијене податке. Процењује ефекте спроведеног истраживања и идетификује пропусте и грешке. У дискусији показује вештину активног слушања,износи свој став, заснован на аргументима. Учествује у доношењу правила групе и поштује их. Проналази, критички разматра и користи информације из различитих извора. Ради уз делимичан степен активности и ангажовања.

